

Република Србија
Тужилаштво за ратне злочине

**ВРХОВНОМ СУДУ СРБИЈЕ
ПРЕКО ОКРУЖНОГ СУДА У БЕОГРАДУ
ВЕЋЕ ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ**

8. јун 2006.

Против пресуде Округног суда у Београду – Већа за ратне злочине, под бројем К.В.1/03 од 12.12.2005. године, која је достављена овом тужилаштву дана 26.05.2006. године у кривичном предмету против ВУЈОВИЋ МИРОЉУБА и др. због кривичног дела ратни злочин против ратних заробљеника из чл. 144. КЗ СРЈ, на основу чл. 46. ст.2. тачка 4., чл.363. ст.1. и чл. 364. ст.1. и ст.3. ЗКП-а, изјављујем

Ж А Л Б У

Основи:

1. у односу на ослобађајући део пресуде за опт. Љубоја Марка и Катић Слободана

- због погрешно утврђеног чињеничног стања из чл. 370. ст.1. у вези чл. 367. тачка 3. ЗКП-а;

- због битне повреде одредаба кривичног поступка из чл. 368. ст.1. тачка 11. у вези чл. 367. тачка 1. ЗКП-а;

- због повреде кривичног закона из чл. 369. тачка 4. у вези чл. 367. тачка 2. ЗКП-а;

2. у односу на осуђујући део пресуде за опт. Ланчужанин Милана

- због погрешно утврђеног чињеничног стања из чл. 370. ст.1. у вези чл. 367. тачка 3. ЗКП-а;

- због битне повреде одредаба кривичног поступка из чл. 368. ст.1. тачка 8. у вези чл. 367. тачка 1. ЗКП-а;

3. у односу на осуђујући део пресуде за опт. Златар Вуја, Перић Јовицу, Војновић Милана, Маџарац Предрага, Мугоша Горана и Калаба Наду

- због одлуке о казни из чл. 371. ст.1. у вези чл. 367. тачка 4. ЗКП-а.

Разлози

Првостепеном пресудом оптужени (у даљем тексту опт.) Вујовић Мирољуб, Вујановић Станко, Перић Јовица, Атанасијевић Иван, Маџарац Предраг, Војновић Милан, Ланчужанин Милан, Милојевић Предраг, Златар Вујо, Мугоша Горан, Шошић Ђорђе, Ђанковић Мирослав, Драговић Предраг и Калаба Нада оглашени су кривим због кривичног дела из измењене оптужнице и осуђени на казне затвора и то опт. Вујовић, Вујановић, Ланчужанин, Милојевић, Драговић, Атанасијевић, Шошић и Ђанковић у трајању од по 20 година, опт. Златар, Перић и Војновић у трајању од по 15 година, опт. Маџарац у трајању од 12 година, опт. Калаба у трајању од 9 година и опт. Мугоша у трајању од 5 година. Истом пресудом опт. Љубоја Марко и Катић Слободан су ослобођени од оптужбе услед недостатка доказа сходно чл. 355. тачка 3. ЗКП-а. Пресуду побијам, у ослобађајућем делу за опт. Љубоја и Катића због погрешно утврђеног чињеничног стања, битне повреде одредаба кривичног поступка и повреде кривичног закона, а у осуђујућем делу у односу на опт. Ланчужанина због погрешно утврђеног чињеничног стања и битне повреде одредаба кривичног поступка, а у односу на опт. Златара, Перића, Војновића, Маџарца, Калабу и Мугошу због одлуке о казни.

I. Ослобађајући део пресуде за опт. Љубоја Марка и Катић Слободана

У односу на опт. Љубоја и Катића које је суд ослободио оптужбе услед недостатка доказа, пресуду побијам најпре због погрешно утврђеног чињеничног стања, у ком делу ће бити речи и о битним повредама одредаба кривичног поступка које из њега проистичу, а све због сложености предмета и изведених доказа и ради поједностављења рада у предмету.

Конкретно, суд погрешно утврђује чињенично стање наводећи на стр. 138. и 139. пресуде, да ни један изведени доказ не потврђује тезу да су критичног дана опт. Љубоја и Катић били на стратишту и учествовали у стрељању заробљених. У односу на опт. Љубоја, суд на стр. 137. пресуде утврђује да је исти кренуо возилом «пасат» у коме су били опт. Ланчужанин, Милојевић и Драговић за трактором са заробљенима, али не и да је стигао до «рупе» на Грабову. Ово је по суду, једина ситуација коју описује сведок сарадник број 1. а односи се на опт. Љубоја. Суд наводи да га је сведок сарадник бр.1. видео да је отишао ка месту стрељања. Сигурни докази да је тамо и дошао и шта је тамо евентуално радио нема. Ово је нетачно и у супротности је са садржином свих записника о

саслушању сведока сарадника бр.1.,(у чему се и састоји битна повреда одредаба кривичног поступка из чл. 368. ст.1. тач. 11. ЗКП-а) где он, почев од истраге па током више главних претреса, доследно тврди односно понавља да је опт. Љубоја био у возилу када и остали који су кренули за трактором са заробљенима, као и да се са њима (осим опт. Милојевића) и вратио пред хангар, а пре празног трактора, истим возилом којим је и отишао, а када и сва остала возила са свим лицима у њима, која су била у пратњи пуног трактора, осим возила које је ишло испред трактора (у ком возилу су били сведок сарадник бр.2, опт. Шошић и НН лице зв. «Топола»), а које се том приликом није вратило. Тада, по повратку поменутих возила и лица, као што је већ напред наведено, најпре опт. Вујановић, а затим и опт. Драговић у име свих говоре да су «порокали пичке усташке», а да нико од присутних, међу њима и опт. Љубоја то не спори нити спори своје учешће у томе. Према томе, сасвим је извесно да је опт. Љубоја критичном приликом и стигао на место стрељања и у томе учествовао, јер су сви они у исто време тамо кренули, исто време тамо боравили и у исто време се вратили истим возилима којима су и отишли. Све ово што је речено за опт. Љубоја важи и за опт. Катића који је критичном приликом за тим трактором кренуо са опт. Вујановићем, са којим се у исто време и вратио, када је испред хангара, као што је већ речено, најпре опт. Вујановић, а затим и опт. Драговић говоре да су побили заробљена лица, а опт. Катић то не негира нити спори своје учешће у томе.

И сам првостепени суд на стр. 120 пресуде утврђује да ни опт. Љубоја не говори истину на околност када је дошао на Овчару (као ни опт. Ланчужанин, Милојевић и Драговић), па се поставља питање како му суд може онда веровати у делу где тврди да није био на «рупи» на Грабову. Ово тим пре ако се узме у обзир одбрана опт. Љубоја где тврди да је он на Овчари критичном приликом улазио у хангар где је владао потпуни ред, где нико никога није тукао, а имајући у виду исказе практично свих саслушаних лица током поступка (како оптужених тако и сведока сарадника, сведока оштећених и сведока) који тврде потпуно супротно. Интересантно је указати и на исказ опт. Љубоја са главног претреса од 30.09.2004. године, када он изјављује да жели да исправи транскрипт са претреса од 29.06.2004. године, наводећи да је «опт. Ланчужанин управљао возилом иза трактора са заробљеницима и да је довезао до Грабова», да би се затим исправио и рекао да је «опт. Ланчужанин довезао уствари до тога, где су се заглавили у правцу Грабова и после их вратио за Вуковар». Поставља се питање откуд опт. Љубоја зна где је то Грабово односно тај правац, када тврди да тамо никада није био. Очито, да је он тамо био, а на шта указује и горе наведено.

И одбрана опт. Катића је дискутабилна и више пута мењана. Најпре је у истрази, дана 12.01.2004. године говорио да на Овчари никад није био, да је од ослобођења Вуковара, (а то је било 18.11.1991. године) стално био у Вуковару, где се настанио, оженио, и да никуда одатле није одлазио. У каснијим исказима, то

је изменио, рекавши да је у времену од 18. до 22.11.1991. године био у Београду у посети рањеном саборцу, након чега се вратио у Вуковар. Овакву његову одбрану побио је сведок сарадник бр.1., наводећи да је опт. Катић критичног дана био на Овчари, да је отишао на Грабово (у возилу са опт. Вујановићем и осумњиченим Сиретом) у пратњи пуног трактора, а да се касније вратио пре празног трактора заједно са групом лица која су претходно тамо отишла ради ликвидације ратних заробљеника, од којих у повратку опт. Вујановић и Драговић говоре већ речено. О његовом боравку на Овчари говори и опт. Мугоша у истрази, детаљно описујући његов изглед и одећу критичног дана, што је касније изменио на претресу дана 01.07.2004. године уз аргументацију која је посебно анализирана у завршеној речи тужиоца.

Дакле, суд је погрешно утврдио чињенично стање наводећи да опт. Љубоја и Катић нису били на Грабову и нису учествовали у ликвидацији ратних заробљеника, дајући разлоге који су у супротности са разлозима због којих за то дело оглашава кривим и осуђује опт. Драговића, у чему се састоји битна повреда одредаба кривичног поступка из поменутог законског члана.

На овако погрешно утврђено чињенично стање и уз наведене битне повреде одредаба кривичног поступка у односу на опт. Љубоја и Катића, суд је применио закон који није могао применити доносећи одлуку да их ослободи од оптужбе услед недостатка доказа, чиме је учинио повреду кривичног закона из наведеног законског члана.

Постоји још нешто на шта се у жалби мора указати, а односи се на опт. Љубоја и Катића. Неспорна је чињеница коју и суд утврђује на стр. 57. пресуде, да су опт. Љубоја и Катић припадници добровољачке јединице «Лева суподерица» у јесен 1991. године, па и на дан 20.11.1991. године у Вуковару. Надаље, на стр. 137 пресуде суд такође утврђује да је критичног дана опт. Љубоја био испред хангара и у хангару на Овчари, док на стр. 138 пресуде суд утврђује («суд је чврстог уверења») да је и опт. Катић тога дана био на Овчари (не опредељујући при том да ли испред хангара или у хангару). Они су (опт. Љубоја и Катић) својим присуством темпоре цриминис на Овчари, када се туку ратни заробљеници испред хангара и у хангару, чинили ситуацију безизлазном за затворенике, јер су наоружани и исказју своју спремност да реагују у случају покушаја бекства заробљеника или њиховог напада на чуваре у хангару. При таквом утврђеном чињеничном стању, суд их никако није могао ослободити од оптужбе, већ их је морао огласити кривим, ако не за саизвршилаштво, а оно у најмању руку за помагање у извршењу кривичног дела из измењене оптужнице, што је још један разлог због чега ова пресуда у ослобађајућем делу не може да опстане.

II. Осуђујући део пресуде за опт. Ланчужанин Милана

У односу на опт. Ланчужанина пресуду побијам најпре због погрешно утврђеног чињеничног стања који се састоји у томе што суд погрешно утврђује да опт. Ланчужанин није учествовао у стрељању ратних заробљеника, већ је наређивао заједно са опт. Вујовићем и Вујановићем да се врше убиства ратних заробљеника, лица која ће то вршити као и лица која ће ићи у пратњу заробљених да не побегну. Суд је извео све доказе који се односе на одлучне чињенице с тим у вези, али је из тих доказа извео погрешан закључак о квалитету тих чињеница односно њиховом значају.

Преиначујући описану радњу извршења овог кривичног дела у радњу наређивања, уместо радње стрељања, како то стоји у измењеној оптужници, суд је учинио битну повреду одредбе кривичног поступка из чл. 368. ст.1. тач.8. јер је прекорачио оптужбу.

У смислу чл. 352. ст.2. ЗКП-а суд је дужан да оцени сваки доказ појединачно и у вези са осталим доказима и да на основу такве оцене изведе закључак да је нека чињеница утврђена. Управо полазећи од тога, а ценећи исказе сведока сарадника бр.1, сведока Дукић Николе и опт. Перић Јовице од 18.04.2003. године, следи закључак да је опт. Ланчужанин критичном приликом учествовао у ликвидацији ратних заробљеника, а не у наређивању да се то врши.

III. Осуђујући део пресуде у односу на опт.Златара, Перића, Војновића, Маџарца, Мугошу и Калабу

У односу на опт.Златара, Перића, Војновића, Маџарца, Мугошу и Калабу, пресуду побијам због одлуке о казни, налазећи да иста није у складу са тежином дела и наступелим последицама.

Суд у разлозима пресуде наводи отежавајуће околности за све оптужене, истичући њихову упорност и безобзирност, број жртава, њихов пол, животну доб, начин њиховог сахрањивања, непостојање икаквог разумног мотива за извршење дела, не осврћући се на допринос сваког од оптужених у извршењу дела и радњама извршења које су предузели (осим донекле за опт. Калабу).

Само се анализом активности и криминалне количине коју су испољили опт. при извршењу кривичног дела, може извршити индивидуализација казне.

Тако, суд не наводи ни један разлог зашто опт. Перића, Златара и Војновића осуђује на казну затвора од 15 година у односу на опт. које осуђује на казну затвора од 20 година. Посебно јер је реч о истој или приближно истој криминалној количини. Дакле, све отежавајуће околности које суд помиње за

све опт., не цени доследно и у односу на опт. Перића, Златара и Војновића изричући им блаже казне. Евидентно је да се ради о убиству немоћних, заробљених, беспомоћних и ненаоружаних лица без могућности за одбрану, што је све анализирано у завршној речи тужиоца, а што мора имати одраза и на висину изречене казне. Стога је и опт. Перићу, Златару и Војновићу суд требало да изрекне максималне казне.

У односу на опт. Калабу Наду мора се указати на изражену упорност и безобзирност приликом извршења кривичног дела када је из хангара уз психичку тортуру најпре издвојила, затим ударала, а потом лишила живота једно лице хицем у главу, тврдећи да се ради о човеку који ју је отпустио са посла због тога што је друге националности. Хладнокрвност у поступању и жеља за непримереном осветом захтева строжију казну од изречене.

Што се тиче опт. Мугоша Горана суд му је изрекао минималну казну запрећену за ово кривично дело. Он је учествовао у тучи ратних заробљеника и испред хангара и у хангару, исказујући тиме своју упорност у извршењу дела. Он тада одузима и ствари од заробљеника испољавајући и велику количину бахатости коју описује сведок опт. Бергхофер на претресу дана 25.10.2004. године, наводећи да му је опт. Мугоша критичном приликом најпре скинуо сат са руке, а затим га питао шта има у ципелама. Када је овај сведок опт. одговорио да нема ништа, опт. Мугоша му је рекао: «нађем ли нешто, ноге ћу ти одсећи». Све ово указује да је суд требало да му изрекне строжију казну од изречене.

У односу на опт. Маџарца, ради се о млађем пунолетном лицу у време извршења дела и осим те чињенице, ништа друго не говори у прилог блаже казне. И за њега важи што и за остале оптужене. И он свесно и вољно одлази на стратиште и без икаквог видног разлога и мотива учествује у једном стравичном догађају у ком је убијено најмање 200 лица, а што свакако захтева изрицање строжије казне од изречене.

Стога, с обзиром на наведено

ПРЕДЛАЖЕМ

да другостепени суд уважавајући жалбу тужиоца, у ослобађајућем делу у односу на опт. Љубоја и Катића, пресуду укине сходно чл. 389. ЗКП, а предмет врати на поновно суђење и одлучивање, а у осуђујућем делу пресуду преиначи сходно чл. 391. ЗКП-а и то у односу на опт. Ланчужанина у погледу радње извршења кривичног дела, а у односу на опт. Златара, Перића, Војновића, Маџарца, Калабу и Мугошу тако што ће им изрећи казне затвора у дужем временском трајању од изречених.

ТУЖИЛАЦ ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ
Владимир Вукчевић